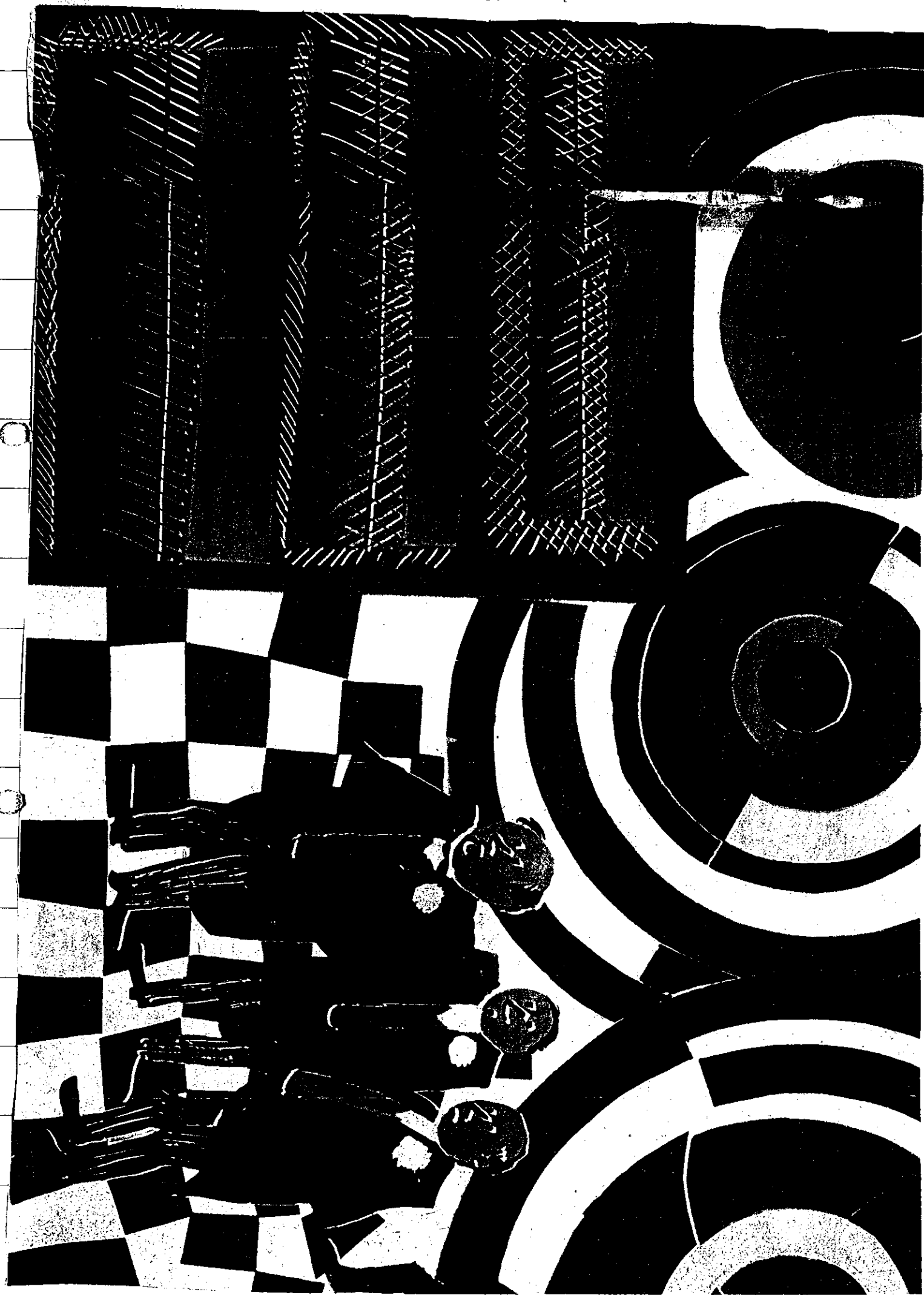

Elcano 9/1961

Siinä se oli. Virallinen tiedoitus asiasta. Sanomalehdessä. Ja muutamaa sivua kauempana asianomaisen lääketehaan mainos.

He lukivat sen. Istuivat aamukahvilla. Kaksi kaksikymmentävuotista. 60-luvun uusipolvirealisteja, Ari-Jari ja Sirpa-Tuula.

Utinen kuului näin:

Kolmannessa käsittelyssä eduskunta on hyväksynyt lain rytmittämisen siirtymisen toteuttamisen sallimisesta. Tämän lain nojalla on jokaisella täysi-ikäisellä henkilöllä, joka täytää määrätty vaatimukset, joista tarkemmat tiedot voi saada myöhemmin julkaistavasta, asiaa koskevasta erikoiselostuksesta, mahdollisuus anoa oikeutta elää vastatset vuotensa iän sanottuina rytmisiirtymisinä. Paljon keskustelua ja kohua herättänyt rytmisiirtymisen arkoittaa, niinkuin hyvin tiedämme, sitä, että vapaaehtoiset, tieteellisen tutkimustyön palvelukseen ilmoittautuvat henkilöt voivat professori Multaleimun sensaatiomaisen säilömis- ja erätyksen menetelmän mukaan (kotimaassa suositettu keksintö, patentoitu, A. A. Korkolin'in lähtien apurahojen turvin suoritettu monivuotinen tutkimustyö) uhrata jäljellä olevat vuotensa ihmiskunnan kenties merkittävimmän tutkimusohjelman läpiviemisen hyväksi.

Käytännössä asia on toteutettavissa siten, että vuosittain tammikuun 15 päivään mennessä valitaan aluksi kymmenkunta, myöhemmin useampia henkilöitä, jotka saavat määrätyn määrän professori Multaleimun variksenmaksasta eristämää x-utetta. Tämän aineen fysiologisen vaikutuksenhan jo kaikki tiedämme. Eläinkokeissa se on antanut loistavia tuloksia. Utetta saanut eläin vaipuu niin kutsuttuun säilöntäuneeseen, jonka pituus on anoksen suuruudella täysin säädettävissä. Heittäminen tapahtuu x-uttelella, jonka taas edämme eristetyn saman lintulajin aivoisäkkeestä. Eläimet ovat kokeissa säilyneet täysin muuttumattomina ja elintoiminat voivat säilyä jälkeä jatkua täsmälleen siitä tilasta, jossa ne olivat uneenvaipumishetkellä.

Unennoksen suuruudeksi ihmiselle on määrätty sata milligrammaa, mikä aikaansaa laskevien mukaan viidenkymmenen vuoden säilöntäunutilan. Uneen vaivutettavien henkilöiden sitouduttava suorittamaan vähintään kolmen vaivutuksen sarjakoe siten, että hereillä oloa näiden unutilojen välillä on kaksi vuot-

Säilöntäuneeseen saatettujen henkilöiden talle tapahtuu erikoisesti tarkoitusta varten rannetussa suojakammiossa, jonka perustukset on jo aloitettu. Ensimmäiset säilöttävät tilaan sijoittaa sinne ensi vuoden alussa. Kokeilusta aiheutuvat kustannukset suorittaa valtio. Toistaiseksi kuitenkin niin, että säilöntäunineen joutuu jokainen itse maksamaan. Koska tässä vaiheessa valtion ja säilöntäainetvalmistavan lääketehaan välisissä neuvotteluissa ei ole päästy molempia osapuolia tyydyttävään sopimukseen. Ja sitten se ilmoitus:

UUSI MULLISTAVA KEKSINTÖ! SUOMALAISEN tiedemiehen

(kuva) varislinnusta eristämät uutteen nyt jokaisen saatavissa. Tehkää osallistumis päätöksenne jo tänään. Uutteen on pakattu helposti nieltäviin, mansikanmuotoisiin kapseliin. (Mansikankuvia, marjoja, lehtiä, Variksia. Kolmiväri-ilmoitus.)

Minä menen, sanoi Ari-Jari.

Ja minä en mene, sanoi Sirpa-Tuula.

Ari-Jari täytti joulukuussa kaksikymmentäyksi vuotta. Tammikuussa hänet säilöttiin.

Rytmilliseen säilöntäuneeseen vaivutettuja oli sinä ensimmäisenä vuotena vain kolme. Suurempaa ryntäystä oli kyllä odotettu. Ehkäisevänä tekijänä vapaaehtoisten ilmoittautumisessa oli kenties kuitenkin pidettävä useampiakin valittavia yhteensattumia. Mainittuna alkavana vuotena oli näet odotettavissa kaksi kuninkaallista synnytystä, neljä suurempaa kansainvälistä urheilukilpailua ja uudentyyppisen, televisiolla varustetun kansanauton myynnin aloittaminen.

Asiaa ei auttanut sekään, että viime hetkellä vielä ilmoitettiin valtion ja lääketehaan päässeeseen sopimukseen ja valtio siis maksaisi uneen aikovien lääkeannoksen ja sitoutuisi myös rahoittamaan koko uutteen sarjavalmistuksen.

Virallinen ja juhlallinen, miellinpainuva uneenvaivuttamistilaisuus televisioitiin, valtiovaltaa edusti sisäministeri. Kolme vaivutettavaa lähtivät ilosen ja rohkaisevan, vastuuntuntoisen ja hartaan tunnelman vallitessa kammiohinsa Lallapee orkesterin sävelten soudessa. Jokainen asettui hymy huulillaan koteloonsa, jotka viranomaisen läsnäollessa suljettiin sen jälkeen kun uutteen aiheuttaman urien oli todettu alkaneen. Vuotemme virtana vierivi pois. Kuninkaalliset syntyivät, urheilijat urheilivat, televisiot ja autot romuttuivat, uusia tuli, maailma vyo-

Rytmiiä

sirkku rontu

Kuvittanut Raimo Heino

ryi eteenpäin, eteenpäin. Tuhansia uusia laitteita, kojeita, keksintöjä, koneita, tehtaita, raketteja, ohjuksia, keinosydämiä, keinokeuhkoja, muovisähköaivoja, uusia syntyneitä, ihmisiä, eläimiä, vanhoja kuolleita, haudattuja, korjattuja ihmisiä, henkilöjääneitä keinoelmillä. Uusia mullistavia tapauksia, sensaatioita joka vuosi, kuukausi, viikko. Uutta, uutta, eteenpäin, eteenpäin. Viisikymmentä läähättävää, huohottavaa vuotta ryntäsi ihmiskunta eteenpäin, eläinkunta kantapäällään.

Herätys.

HTänään herätetään ensimmäiset viisikymmentä vuotta sitten rytmiluneen vaivutetut.

Tilaisuus sähkösykitetään. Tarkistakaa aika. Ranneripalaatanne voitte seurata kuvausta. Valtiovaltaa edustaa ulkoministeri. Tilaisuudessa esitetään musiikkia. Äänirauta kolme silikoniputkessa. Yleisöä pyydetään saapumaan ajoissa. Erikoisesti huomautetaan, että ulko-ovelle on asennettu järjestyksenyllä-

pitolaitteet tehosarjalyönnille minuutin toistoin ajaksi neljäkaksikymmentä—neljäkaksikymmentäviisi.

Sirpa-Tuula odotti. Hän seisoi aivan kotelon vieressä.

Kannen aukiruuvaus. Vipunosto. Kotelo auki. Annos z-uutetta. Nyt.

Ari-Jari. Kaksikymmentäyksivuotias. Naurettava puku päällään. Hölmistynyt silmienräpytys. Oikaisi solmiotaan, yskähti. Kohottautui istumaan. Sipaisi tukkaansa. Virnuili typerästi. Toiset kaksi samoin. Yksi oli nainen. Hänen kohottautuessaan lähti silmä juoksemaan nailonsukasta. Sitä rupesi ihmettelemään. Sellaisihan ne olivat sukat siihen alkaan, ei siinä pitänyt mitään erikoista tuljottamisen aihetta olla.

Kukaan ei puhunut mitään. Äänirauta numero kolme soitti Porilaisten marssia ja ulkoministeri aukoi suutaan, valmistautui puhumaan.

Sirpa-Tuula ehti ensin:

— No päivää Ari-Jari, mitäs sitä kuuluu.

Tulehan sieltä ulos.

— No eihän tässä erikoisempaa. Taidankin sitten nousta ylös. Hehheh.

Nousi, kätelti Sirpa-Tuulaa.

— Kuinkas sinä nyt itse jakselet. Pikkuhiljaa, vai? Jokos se Arska muuten kävi hakemassa sen autoradionsa, minkä korjasin? Panin eteisen kaappiin, et tainnut huomata. Jäi se vähän vaivaamaan, kun en muistanut sanoinko lähtiessäni, että sinne sen panin.

— Ai sinnekö sinä sen. No sitä kyllä esitiinkin. Minne sinä sen kaapin avaimen hävitit?

— Tässähän se onkin taskussani. No jo nyt ihmettä. Kas kun unohtui taskuun. Sattuuhan sitä. Hehheh. Sekös painoikin taskussa, minä kun ihmettelin, että mikä riivattu siellä painaa, kun ei meinannut uni tulla.

— Hyvä kun löytyi. Siellä on kaapissa pari leninkiäkin, mitkä pitäisi korjauttaa. Ja taitaa olla koitakin jo. No mitäs näistä, mennään nyt kotiin ja keitetään oikein hyvät kahvit.